

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21Csp/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121365572
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Helena Marcinkechová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:6121365572.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou Mgr. Helenou Marcinkechovou v spore žalobcu: T. B., I..J., J. J. R. XXX/A, XXXXX T.-F. E., O.: XXXXXXXX, v konaní právne zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: I. M., F. XX.XX.XXXX, Q. T. XXX XX E. F. Z. XXX, o zaplatenie istiny 601,87 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 577,98 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z:

- 6,19 eur od 24.01.2019 do zaplatenia,
 - 37,00 eur od 26.02.2019 do zaplatenia,
 - 37,00 eur od 26.03.2019 do zaplatenia,
 - 37,00 eur od 24.04.2019 do zaplatenia,
 - 37,00 eur od 24.05.2019 do zaplatenia,
- a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 92,06 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu (pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní) sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 601,87 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (J. Q., I..J.) uzavrel so žalovaným zmluvu (resp. zmluvy) podľa zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, ktorá oprávňovala žalovaného využívať dojednané telekomunikačné služby za úhradu. Žalovaný cenu za poskytnuté plnenia vyúčtované faktúrami neuhradil. Žalobca si uplatnil tiež zmluvnú pokutu, ktorá je vypočítaná tak, že od základu zmluvnej pokuty bol odčítaný podiel počtu dní uplynutých zmluvnej viazanosti a celkového počtu dní viazanosti vynásobený základom zmluvnej pokuty. Pohľadávky boli následne zmluvne postúpené na žalobcu.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal v prejednávanej veci platobný rozkaz sp. zn. 10Up/317/2021 zo 07.06.2021. Platobný rozkaz sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, pričom Okresný súd Banská Bystrica na základe vykonaného šetrenia nezistil inú adresu žalovaného. Žalobca následne podal návrh na pokračovanie v konaní podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. Okresný súd Banská Bystrica preto postúpil vec Okresnému súdu Dunajská Streda ako vecne a miestne príslušnému.

3. Žalovaný v mieste hláseného trvalého pobytu zásielky nepreberá. Úkony súdu potrebné na zistenie adresy jeho skutočného pobytu boli neúspešné. Dňa 28.04.2022 zverejnil súd na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke úradné oznámenie o podanej žalobe. V zmysle § 116 ods. 2 CSP sa žaloba považuje

po 15 dňoch od takéhoto zverejnenia za doručení, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril, v konaní nepredložil žiadne prostriedky procesnej obrany, skutkovým základom pre rozhodnutie súdu sa stali skutočnosti tvrdené žalobcom, podložené listinnými dôkazmi.

4. Pri prejedaní sporu súd postupoval v zmysle § 297 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €. Za nesporné sa považujú skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 C.s.p.).

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom - zmluva o poskytovaní verejných služieb z 05.01.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 6,19, splatná 23.01.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 37,- eur so splatnosťou 23.05.2019, faktúra XXXXXXXXXXXX na sumu 37,- eur so splatnosťou 23.04.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 55,90 eur so splatnosťou 25.03.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 41,99 eur so splatnosťou 25.02.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 423,79 eur splatnú 23.12.2019, odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, oznámenie o postúpení pohľadávky podľa §524 a nasl. Občianskeho zákonníka z 22.12.2020, výzva na zaplatenie - predžalobná výzva z 21.01.2020, výzva na zaplatenie - predžalobná výzva, a zistil tento skutkový stav:

6. Na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb spoločnosť J. Q., I..J.. aktivovala žalovanému dojednané programy služieb (Mobilný hlas Áno L) a poskytla žalovanému mobilný telefón v akciovej cene v zmysle platných zmluvných a cenových podmienok, s dobou viazanosti 24 mesiacov.

7. Pre prípad porušenia zmluvných povinností žalovaným (označených ako „záväzkov viazanosti) a smerujúcich k tomu, aby žalovaný svojím konaním nedal podnet k skončeniu platnosti zmlúv pred uplynutím doby viazanosti a aby žalovaný plnil povinnosť platiť cenu za poskytnuté služby, si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu (suma pokuty = tzv. základ pre výpočet), ktorá predstavovala rozdiel medzi skutočnou a zľavnenou cenou tovarov a služieb poskytnutých žalovanému, a mala sa počítať podľa vzorca vyjadrujúceho jej denné klesanie zo základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy, resp. do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti takto: základ pre výpočet ZP/ celkový počet dní viayanosti* počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti. Základ zmluvnej pokuty bola suma 508,- eur.

8. Žalovaný neuhradil faktúry za poskytované služby (faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 6,19, splatná 23.01.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 37,- eur so splatnosťou 23.05.2019, faktúra XXXXXXXXXXXX na sumu 37,- eur so splatnosťou 23.04.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 55,90 eur so splatnosťou 25.03.2019, faktúra č. XXXXXXXXXXXX na sumu 41,99 eur so splatnosťou 25.02.2019) v celkovej sume 178,08 eur v lehote ich splatnosti, čím porušil svoje zmluvné povinnosti. Súčasťou faktúry č. XXXXXXXXXXXX bol poplatok za vymáhanie 18,90 a eur a faktúry č. XXXXXXXXXXXX poplatok za upomienku v sume 4,99 eur. Poskytovateľ služieb si zároveň (faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na sumu 423,79 eur splatnou 23.12.2019) uplatnil nárok na zmluvnú pokutu. Zmluvou zo 03.12.2020 boli pohľadávky postúpené na žalobcu, čo bolo žalobcovi oznámené listom (postupcu) z 22.12.2020. Žalobca pred podaním žaloby listom z 23.03.2021 vyzval žalovaného na dobrovoľné plnenie, avšak bezvýsledne.

9. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

10. Podľa § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

11. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou,

ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

12. Podľa ust. § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohládávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

13. Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

14. Podľa ust. § 491 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv. Na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených treba použiť ustanovenia zákona, ktoré upravujú záväzky im najbližšie, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak. Na záväzky zo zmiešanej zmluvy treba primerane použiť ustanovenia zákona upravujúce záväzky, ktoré sa zmluvou zakladajú, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak.

15. Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v stave účinnom od 1.februára 2013), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu.

18. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1 až 4 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy).

19. Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry (§ 44 ods. 1 prvá veta v spojení s § 43 ods. 12 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách; ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“)

20. Doloženými listinnými dokladmi mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bol platne založený záväzkový vzťah týkajúci sa poskytovania telekomunikačných služieb v mobilnej sieti právneho predchodcu žalobcu. V zmysle dojednaní vyplývajúcich z uzavretých zmlúv prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti J. Q. bol žalovaný povinný hradiť cenu poskytnutých služieb vyúčtovaných žalobcom za dohodnuté zúčtovacie obdobie.

21. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba čiastočne dôvodná. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvy o poskytovaní verejných služieb podľa § 44 a nasl. Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, na základe ktorej bol žalobca povinný poskytovať žalovanému dohodnutý druh služieb a žalovaný bol povinný platiť dohodnutú cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Právny predchodca žalobcu svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy splnil a dohodnuté služby žalovanému poskytoval. Žalovaný však svoju povinnosť nesplnil, keď vyfakturované služby neuhradil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu žalovanému vyfakturoval faktúrami uvedenými v bode 8 rozsudku (okrem faktúry č. XXXXXXXXXXXX) sumu 178,08 eur, z toho však sumu 23,89 eur tvorili poplatky za upomienky. Sumu 154,19 za poskytnuté telekomunikačné služby si žalobca uplatnil žalobou a súd mu ju v plnom rozsahu priznal spolu so

zákonným úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr.

22. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky súd zdôrazňuje, že upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z. z. <<http://zakony.judikaty.info/predpis/nariadenie-vlady-87/1995>>). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie „ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Preto zhodne so súdom prvého stupňa za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku v predmetnej právnej veci, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zřejmý vlastný ekonomický záujem navrhovateľa... Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“ V tejto súvislosti vidí tiež rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 24Co/96/2017 z 29.05.2018 a rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/102/2018 z 27. 06. 2018. Súd prvej inštancie sa plne stotožňuje s právnym názorom uvedených krajských súdov a preto uplatnený nárok v časti za vystavené upomienky zamietol.

23. Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu, túto možno dojednať i v spotrebiteľských zmluvných vzťahoch, pokiaľ je primeraná (tzn. je dojednaná dostatočne určitým spôsobom, zodpovedá výške poskytnutej zľavy a zohľadňuje dobu trvania zmluvného vzťahu do porušenia povinnosti); táto podmienka je v danom prípade splnená. Keďže pohľadávka bola platne postúpená na žalobcu, súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalobca ako úspešnejšia strana v spore, má nárok na náhradu trov konania vo výške 92,06%, a to podľa pomeru úspechu v spore (96,03% úspech žalobca: 3,97% úspech žalovaný). O ich výške rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie.